

Protokoll fört vid Länna hembygdsförenings Vårmöte 2017-05-14 i Mjölmarstugan, Kvarngården

Föreningens ordförande Per Pernholt hälsade alla välkomna till mötet, som samlade 40 personer.

1. Till ordförande för mötet valdes Per Pernholt och till sekreterare valdes Susanna Lundberg.
1. Mötet förklarades stadgeenligt utlyst.
1. Till att justera protokollet jämte ordföranden valdes Claes Hamne och Lennart Tegenborg.
1. Verksamhetsberättelsen delades ut och föredrogs av sekreterare Rune Underskog.
1. Resultat- och balansrapport delades ut och föredrogs av kassör Kjell Björkhult. Intäkterna utgörs av medlemsavgifter, bidrag samt evenemang som midsommarfirande, konstnärsveckor och julmarknad. Kostnaderna består av inköp i samband med evenemangen, drift av Kvarngården och Morastugan samt externa kostnader (försäkringar, kontorsmateriel, trycksaker etc.). Resultatrapporten visar ett överskott på 10 802,30 kr. Enligt balansrapporten uppgår föreningens tillgångar till 321 903,13 kr.

Mötet bekräftar beslutet att upprätta en underhålls- och förnyelsefond, i enlighet med vad som beslutades på höstmötet 2016.

Revisionsberättelsen, undertecknad av Annika Norling och Göran Westerlund, föredrogs av kassör Kjell Björkhult då ingen av revisorerna närvarade. Den avslutades med en rekommendation att styrelsen kunde beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen.

1. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016.
1. Årsavgiften fastslås vara oförändrad för 2018, dvs. 100 kr per person.
1. Styrelsen frågar mötet hur den fortsatta inriktningen av arbetet med Morastugan ska te sig, då fastighetsägaren uttryckt sig vilja upphäva nyttjanderättsavtalet som ingicks 1978. PM:et med bakgrundsinformation som gick ut med vårmöteskallelsen (se bilaga) sammanfattades av Kjell Björkhult.

Frågan uppkom vad fastighetsägaren vill nyttja stugan till? Representanter ur styrelsen fick, efter kontakt med fastighetsägaren, uppfattningen att den skulle hyras ut till privatpersoner.

Rune Underskog läste upp ett brev med medlem Bengt Norling som avsändare, där han uttrycker åsikten att den fortsatta inriktningen bör vara att arbeta för att behålla driften av Morastugan. Bengt påpekar även att om/när föreningen förlorar nyttjanderätten av Morastugan måste annan förvaring ordnas för de föremål som nu förvaras i stugan.

Den allmänna uppfattningen på mötet var att föreningen ska utföra upprustning av Morastugan enligt åtgärdsprogram med beviljade bidragsmedel och överskjutande del av egna medel, men att slutgiltigt beslut om upphävning av avtalet skjuts på framtiden.

1. Det har inkommit tre motioner till styrelsen:

Vandringsstig genom Bergshamra by: Britt-Marie Söderberg Tegenborg föreslår en karta över Bergshamra by med beskrivning på var de olika företagen/byggnaderna från förr låg. Ledamot Margaretha Israelson besvarar motionen å styrelsens vägnar: Den karta som skapades till julmarknaden 2016 har vidareutvecklats efter Britt-Maries önskemål, och finns redan nu på hemsidan. En framtida utveckling kan vara att anordna gruppvandringar med guide.

Angående Ebba och Carl Mannerfeldts stiftelse:

Lennart Tegenborg, Bengt Norling, Britt Marie Söderberg Tegenborg och Per E Johansson föreslår att stadgarna bör justeras så att det framgår att föreningens representant i stiftelsens styrelse väljs på höstmötet och att denne på vårmötet ska föredra rapport från stiftelsens arbete. Rune Underskog besvarar motionen å styrelsens vägnar (se bilaga). Stadgeändringar ska beslutas på två årsmöten, varav det första infaller i höst.

Bildande av planerings- och utvecklingsgrupp för Kvarngården och för hela Lännabygden/Bergshamra utvecklingsgrupp och genomförande av enkätundersökning:

Bibi Lännevall (ibland i egenskap av representant för "Samverkansgruppen Bergshamra") har vid flera tillfällen lämnat in reviderade versioner av sin motion som först lämnades in inför höstmötet 2016. Kassör Kjell Björkhult besvarar motionen å styrelsens vägnar (se bilaga). Mötet beslutade enligt styrelsens ställningstagande att hembygdsföreningen fortsätter sin verksamhet och inriktning enligt etablerade former. Det betyder att någon särskild "Planerings- och utvecklingsgrupp" (senare i motionen omformulerad till "Bergshamra utvecklingsgrupp") inte skapas och därmed faller också "Utförandet av en enkätundersökning" enligt motionens intentioner åtminstone i hembygdsföreningens regi.

Önskemål har tidigare från medlemmar framförts om möjlighet till deltagande i styrelsens arbete. Styrelsen föreslår mot bakgrund härav att efter sommaren och före höstmötet erbjuda ett så kallat "öppet styrelsemöte", där förslag till ändring av stadgar berörs.

1. Övriga frågor

Föreningens representant i Ebba och Carl Mannerfeldts stiftelse, Per Pernholt, berättar att nya ägaren till Länna Prästgård är villig att fortsätta upprätta mark åt gårdesgården. Stiftelsen ska rusta upp gårdesgård och grindar där det behövs med hjälp av en lokal hantverkare (Gunnar Lodin). Stiftelsen har redan snyggat till skyltarna, t.ex. kring Roslagsleden. Möjligheter till belysning längs vägen till kyrkan prövas.

Lennart Tegenborg lyfter frågan om hur stadgeändringar bör gå till med hänvisning till Hembygdsförbundets rekommendationer. Enligt nuvarande stadgar kan stadgarna ändras utan att något val av styrelsemedlemmar har skett emellan mötena. Styrelsen noterar detta och frågan tas upp igen på höstens kommande öppna styrelsemöte där stadgarna ska ses över.

Suppleant Per E Johansson upplyser om att Norrtälje Kommun håller ett opolitiskt möte i Bergshamra bygdegård den 10 juni, som en del av kommunens landsbygdsprogram. Vill man påverka bygdens utveckling finns möjlighet till det då.

Runar Lännevall påpekar att Bibis Lännevalls motion var ett förslag, och förtydligar att när det står "Bergshamra" i motionen innebär det "Länna". Han hänvisar till att kommunen har uttryckt i Norrtälje Tidning att de vill ha kontakt med hembygdsföreningarna.

Ingrid Underskog ger en lägesrapport för uppsättningen av Fröken Henriette, som spelas 29-30 juli i Kvarngården. Föreningen Fröken Henriette på Penningby slott har fått 20 000 kr i bidrag av Roslagens Sparbank, som i huvudsak ska användas till teknik som behövs under föreställningarna, så som mikrofoner.

Styrelseordförande Per Pernholt avtackar Georg Ågren, som efter 31 år i styrelsen nu tackar för sig.

Ledamot Ingrid Underskog bjuder in till öppet styrelsemöte med planering av midsommar tisdag den 16 maj kl.18 i mjölnarstugan, och lägger en lista som intresserade kan skriva upp sig på under fikapausen.

2. Ordförande Per Pernholt avslutade mötet kl.15.25.

Efter att kaffe och fikabröd intagits, höll Kjell Färnkvist föredrag om "Skutseglation i Länna". Han berättade om och visade bilder på skeppare och skutor med anknytning till bygden, från när det begav sig i slutet av 1800-talet och första delen av 1900-talet.

Vid protokollet: _____ Ordförande: _____
Susanna Lundberg Per Pernholt

Justeras: _____
Claes Hamne Lennart Tegenborg

framtida förvaltning och förestående underhållsåtgärder

Inledning

Morastugan, som förvaltas av Länna Hembygdsförening (LHBF), invigdes efter en betydande (och i hög grad bidragsbaserad) upprustning och renovering vid en ceremoni på plats i augusti 1985. Morastugan är en parstuga uppförd ca 1815, som innehåller unika väggmålningar och som föranlett att huset lagligen är byggnadsminnesförklarat sedan 1980.

LHBFs förvaltning grundas på ett nyttjanderättsavtal från 1978 på 50 år tecknat med dåvarande ägaren Bengt Djurberg (upplåtelseperiod 1/8 1978 – 31/7 2028). Avtalet är förenat med vissa beskrivna användarvillkor och statuerar också att ev uppsägning från någondera avtalsparten ska ske senast 5 år före avtalstidens utgång – i annat fall sker automatisk förlängning med 10 år i sänder.

Morastugan utgör fast egendom till Mora 2:2. År 2015 fick den fastigheten (och därmed Morastugan) nya ägare. Nya ägarna består av flera familjegrenar (totalt 6 personer) med grov %-fördelning 50-20-30 mellan grenarna. LHBF har kontaktats av ägargruppen och ett sammanträffande ägde rum i Morastugan 2017-03-17 (för LHBF gm ordf, sekr, kassör och för ägarna gm kontaktperson), där bl a framtida förvaltningsfrågor diskuteras. Det uttalades att en familj i ägargruppens bekantskapskrets visat stort intresse/ framställt förfrågan om att kunna hyra/disponera Morastugan och samtidigt ta hand om skötsel och underhåll fullt införstådda med husets byggnadsminnesförklaring. LHBFs nyttjanderättsavtal är väl känt, men om enighet råder kan förstås ett pågående avtal upplösas i förtid.

Länsmuseet genomförde en inspektion av Morastugan för 3 år sedan, varvid rapporterades vissa åtgärdsbehov utvändigt (panel, fönsterfoder, knutlådor mm). Efter inspektionen har LHBF med vidtalade byggsakkunniga gjort en kostnads kalkyl och begärt bidragsmedel från länsstyrelsen. I februari 2017 har medel beviljats för detta med **58 125** kr (ca 75% av bedömd kostnad) med villkor om utförande före 15 november 2017. För överskjutande kostnad får LHBF svara med egna medel. Nya ägarna har muntligen uttalat sig kunna svara för kostnader som överstiger bidragsdelen.

Morastugans framtida förvaltning

Styrelsen konstaterar att Morastugan utnyttjas tämligen sparsamt. Förutom föreningens höstmöte har allmänt öppethållande skett i samband med årlig kulturarvsdag. Därtill kommer några enstaka visningar (förhandsbeställda guidningar), enstaka lokalupplåtelse för föreningsstämmor (lokalt inom Mora) och möjligen någon privat förhyrning (familjefest e dyl). I byggnaden förvaras även en del lösöre som donerats till LHBF. Utvändigt upphandlas t ex gräsklippning f n av granne.

Ställt mot utnyttjandegraden har LHBFs styrelse emellanåt känt förvaltningen av Morastugan i viss mån betungande. För några år sedan sonderades möjligheterna och intresset bland boende i Mora/Mörtsunda att bilda någon undergrupp till LHBF för att

ansvara för skötseln/förvaltningen av Morastugan. Gensvaret blev dåligt. Vad orkar nuvarande och kommande styrelser med?

Fördelar med LHBF som fortsatt förvaltare

Föreningen har en gång åtagit sig förvaltningen under åtminstone 50 års tid (från 1978 räknat), företräder ett allmänintresse och tar ansvar för ett kulturarv (moraliskt ansvar). Det finns en samlingslokal (med vissa förvaringsmöjligheter) inom Mora by.

Problem/nackdelar med LHBF som fortsatt förvaltare

LHBF äger inte Morastugan. Avtalet kan (senast 2023) sägas upp från upplåtaren/fastighetsägaren (något besittningsskydd finns inte).

Förutsättningarna i gällande avtal är delvis förändrade med avseende på fastighetsindelning, va-frågor, elförsörjning mm. Morastugan är idag den enda byggnad som finns på Mora 2:2. Tidigare till Mora 2:2 ingående byggnader med tillhörande tomt är frånstyckade och sålda. Delvis oklart hur Morastugans vattenförsörjning är utförd (rättslig reglering saknas). Oklart om köksavlopp går direkt ut på Mora 2:2 – kan vara samordnat med andra avlopp. Vad händer vid ett eventuellt kommande verksamhetsområde för kommunalt VA?

Elförsörjning sker f n via undermätning från tidigare mangårdsbyggnad på Mora 2:2 (förbrukningsersättning utgår). Separatavtal finns med nye ägaren till mangårdsbyggnaden men med 1 års ömsesidig uppsägningsrätt. Mora 2:2 saknar eget el-abonnemang.

Vilka kostnader ska LHBF lägga ned på skötsel och underhåll av Morastugan, ett objekt som man åtminstone i en framtid riskerar att bli uppsagd från.

Styrelsens förslag till inriktning

Styrelsen finner att ansvaret och förvaltningen av Morastugan är något ansträngande inte minst betingat av uppkomna förändringar och osäkerheter. Styrelsens förslag till handlingsplan blir trots det att ta ett steg i taget. Styrelsen menar att LHBF under året bör utföra upprustning av Morastugan enligt åtgärdsprogram med beviljade bidragsmedel (58 125 kr) och överskjutande del av egna medel. Det betyder att LHBF i nuläget avstår från ersättningserbjudandet från fastighetsägaren avseende delposten "egna medel".

Överläggningarna med fastighetsägaren får sedan bli en fortsatt diskussion, som antingen kan leda till att LHBF står fast vid nyttjanderättsavtalet med allt vad det innebär eller att LHBF och fastighetsägaren kommer överens om ömsesidig förtida avtals-uppsägning. En uppgörelse om förtida uppsägning får då innefatta att verifierbara utlägg som föreningen haft får ersättas av fastighetsägaren i händelse av en uppgörelse. Därvid kan måhända även frågan om huruvida en förtida uppsägning bör vara förenad med någon ytterligare lösenskyldighet till LHBF. Vad säger medlemmarna?

Upplysning: LHBF har under en följd av år haft försäkring för Morastugan. Senaste försäkringspremie har uppgått till drygt 2000 kr. Men eftersom ev utfallande försäkringsersättning alltid går till lagfaren ägare har detta nu ändrats. Ägaren till Mora 2:2 får själv teckna försäkring för objektet.

Styrelsen

Motion till Vårmötet med Länna hembygdsförening 2017 från Lennart Tegenborg, Bengt Norling och Britt Marie Söderberg.

I stadgarna för Ebba och Carl Mannerfeldts stiftelse står att Länna hembygdsförening ska ha en representant i styrelsen. LHBF har brukat utse denna representant inom styrelsen vid ett konstituerande möte efter höstmötet.

Eftersom denna person tveklöst enligt stadgarna för Mannerfeldts styrelse representerar hembygdsförening och dess medlemmar och inte enbart styrelsen anser undertecknarna att:

- 1. Även i Länna hembygdsförenings stadgar bör nämnas att denna representant ska utse, och det på föreningens höstmöte*
- 2. Under hembygdsföreningens vårmöte ska en punkt Rapport från Ebba och Carl Mannerfeldts stiftelse ingå då representanten redogör för stiftelsens göranden och låtanden under året.*

Styrelsens utlåtande:

Vid höstmötet 2011 valdes Per Pernholt som föreningens representant i Mannerfeldtska stiftelsen och har sedan valts enligt stiftelsens stadgar i tvåårsperioder.

Styrelsen har diskuterat att under hösten 2017 arbeta med förslag på stadgeändringar för LHBF och att därefter utlysa ett styrelsemöte där alla medlemmar är välkomna.

Vi vill då införa i våra stadgar att föreningens representant i Ebba och Carl Mannerfeldts styrelse ska utses i samband med övriga val, vilket ska framgå i höstmötets agenda.

Därmed anser vi att motionen är besvarad.

Länna hembygdsförenings vårmöte 2017 - Motion angående dels bildande av planerings- och utvecklingsgrupp för Kvarn-gården och för hela Lännabygden slutligt omformulerat till Bergshamra utvecklingsgrupp och dels genomförande av enkätundersökning

Till föreningens höstmöte 2016 inkom en motion från Bibi och Runar Lännevall med innebörd att inom hembygdsföreningen skapa ett bygderåd för – som det får förstås – främst infrastrukturella samhälls- och utvecklingsfrågor.

Motionen omnämndes vid höstmötet, där det konstaterades att motioner enligt stadgarna ska behandlas vid vårmöte inom föreningen. Styrelsen delgav mötet en inledande kommentar med förklaring om fortsatt diskussion inom styrelsen och förslag till ställningstagande vid vårmötet 2017.

20 dagar innan vårmötet har 3 styrelseledamöter och 1 suppleant via e-post tillsänds dokument rubricerat "Motion – till styrelsen i Länna Hembygdsförenings höstmöte 2016 och vårmöte 2017" med avsändare "samverkansgruppen bergshamra". Dokumentinnehållet är principiellt identiskt med inlämnad motion till höstmötet.

Via e-post 29 april 2017 erhöll 3 styrelseledamöter och 1 suppleant "Motion gällande ny arbetsgrupp" från nyssnämnd avsändare dock namnunderskriven med Bibi Lännevall. Den slutliga motionen berör samma sektorfråga som tidigare med förslag att Länna hembygdsförening tar huvudansvaret för "Bergshamra utvecklingsgrupp", som ska arbeta efter "föreningens Portalparagraf 1" och vara "rådgivande remissinstans när kommunen planerar förändringar i bygden."

Styrelsens beredning

Styrelsen har berört och diskuterat motionen vid flera sammankomster och kan inte undlåta uttala synpunkten att kompletteringar/ändringar/omformuleringar till en motion som framlagts redan till höstmötet borde kunna tillhandahållits föreningen långt innan utskick av kallelser till vårmötet var aktuellt.

Vid höstmötet uttalade föredragshållaren Lennart Rosander, Stockholms länsmuseum i sin redogörelse för hembygdsrörelsens utveckling under hundra år att verksamhetsinriktningarna kan vara tämligen skiftande mellan olika hembygdsföreningar. Det finns exempel på föreningar som t ex inriktar verksamheten på en enda sakfråga – ex.vis bebyggelseexploatering.

Länna hembygdsförenings historiska kärnverksamhet har kännetecknats av att tillvarata bygdens miljö och kulturarv samt med ambition att förvalta föreningens tillgångar på bästa sätt och till gagn för alla kategorier av föreningsmedlemmar med koppling till Lännabygden. I den meningen finns redan en etablerad förvaltning (grupp) när det gäller t ex Kvarngården, som motionen i förstautgåvorna särskilt omnämner. Att utvidga föreningens verksamhet till att utgöra ett forum med ett brett och aktivt, övergripande

engagemang med innebörd att vara pådrivande i allmänna samhällsbyggnadsfrågor känns främmande inom ramen för hembygdsföreningens traditionella kärnverksamhet. Det hindrar självfallet inte föreningen från att agera i frågor som rör den egna basverksamheten och/eller det egna egendomsinnehavet. Men att generellt och aktivt engagera sig i exploaterings- och planfrågor, pendlarparkeringar, vägbelysningsfrågor, vattenkvalitéer, placering och skötsel av miljöstationer, vårdcentralens öppethållande, tidtabeller för busslinjer, kartframställning, allmängiltiga broschyrer mm upplevs inom sittande styrelse både som betungande och främmande betraktat från föreningens traditionella utgångspunkter och inte minst genom det faktum att motionen i dessa delar närmast får tolkas beröra tätorten Bergshamra. Länna hembygdsförening omfattar och har medlemmar med koppling till hela Lännabygden. Detta innebär inte att nuvarande styrelse avser motarbeta de krafter som har ork och energi att engagera sig i bygge- utvecklingsfrågor utan tvärtom välkomnar en sådan sidoordnad förening parallellt med Länna hembygdsförening.

Mot redovisade bakgrund och bedömningsgrunder kan en översyn behöva ske av föreningens stadgar med avseende på vissa formuleringar och ordalydelser (behövs även av andra skäl).

Styrelsens förslag till ställningstagande

Hembygdsföreningen fortsätter sin verksamhet och inriktning enligt etablerade former. Det betyder att någon särskild "Planerings- och utvecklingsgrupp" (senare i motionen omformulerad till "Bergshamra utvecklingsgrupp") inte skapas och därmed faller också "Utförandet av en enkätundersökning" enligt motionens intentioner åtminstone i hembygdsföreningens regi. Motionen har däremot visat på ett behov av översyn av föreningens stadgar i flera avseenden.

Önskemål har tidigare från medlemmar framförts om möjlighet till deltagande i styrelsens arbete. Styrelsen föreslår mot bakgrund härav att efter sommaren och före höstmötet erbjuda ett s k "öppet styrelsemöte", där förslag till ändring av stadgar berörs. Tid och plats får meddelas via föreningens hemsida. Förslag till ändrade stadgar får sedan behandlas enligt gängse ordning vid kommande höst-/vårnöte.

Styrelsen